

Utviklingsutvalget møte mandag 06.10.2025**Oppsummering**

Kommunestyresalen kl 1400 - 1600

Neste møte: mandag 17. november 2025 – Kommunestyresalen – kl 1400 (-1600)

Funksjon	Navn	Tilstede	Referat
Utviklingsutvalget, leder	Frank B Sigvaldsen	X	X
Utviklingsutvalget, nestleder	Ørjan Sollie	X	X
Utviklingsutvalget	Maria Aabøe Moen	X	X
Utviklingsutvalget	Svein Kåre Mjølhus	X	X
Utviklingsutvalget	Ritha C Løvaas		X
Utviklingsutvalget	John Magne Bjerga	X	X
Utviklingsutvalget	Liv Maria Hovatn Ravnåsen	X	X
Utviklingsutvalget, vara	Siw Hagane Haslemo		X
Utviklingsutvalget, vara	Stig Rune Rasmussen		X
Ordfører	Inger-Lene Håland	X	X
Varaordfører	Ingunn Fjærbu Roppestad	X	X
Adm kontaktperson utvalget	Sigurd A Jensen (ref.)		X
Sektor samfunn	Fredrick Høyer-Berntsen	X	X
Sektor samfunn	Yngve Ramse Trædal	X	X
Kommunedirektør	Bo A Longum		X
Politisk sekretariat	Nina G Jomås		X
Kommunikasjon	Tone Miriam Andersen		X

Agenda	Oppfølging
Forrige møte	Ingen spesiell oppfølging
<u>Status næringssaker:</u> 1. Regionale saker - Kort orientering om Østre Agder næringssamarbeid herunder: - Reiselivsprosjektet Grenseløse Opplevelser: Exploring Østre Agder – Frolands Verk og lokalt reiseliv markedsføres som case. - Høringsuttalelse til planprogram for grønn industri og energi er gitt fra Østre Agder Næringsforum samlet og administrativt i kommunen. Uttalelse fra Froland kommune på endelig plan vil bli behandlet politisk - Arendalsuka-arrangement: <i>Fra Robek til vekst</i> ble arrangert i samarbeid med Fossekompaniet, Bøylestad og Østre Agder, med mange tilhørere og gode tilbakemeldinger på form og innhold og dekning i Agderposten og Frolendingen 2. Regionalt næringsfond - Flere saker fra Froland siste tider, inkl. Træsnes vingård, lokalt reisebyrå, Værkshuset, privat fyiso mm. En sak til kommende møte oktober. Markedsføres lokalt som virkemiddel mot små og mellomstore bedrifter for tilskudd til vekst og utvikling. 3. Planstatus Bøylestad - vei og næringsområde - Detaljregulering for næringsområde og vei er lagt ut på høring og på kommunens nettsider.	

• Avtale for kostnadsdeling mellom Fylkeskommunen (70%) og kommunen (30%) er avklart mellom kommunen og Fossekompaniet. Skal sluttforhandles med Fylket. • Politisk behandling planlagt mot slutten av året. 4. Utvikling av sentrumsområder • To alternativer vurderes p.t. for Osedalen Sydøst: ○ Base case: Kommunen regulerer. Sak legges fram for formannskapet 14. oktober. Kostnad ca. 400.000 kr for reguleringsarbeidet ○ Offentlig-privat samarbeid (OPS): Dialog med eksterne og vil dersom aktuelt legges fram for politisk godkjent med tilhørende intensjon – og opsjonsavtale for samarbeid	
<u>Næringsplan 2025–2029</u> • Felles plan for næring og landbruk i kommende planperiode. Det er utarbeidet et utkast til revisjon av gjeldende plan som ble gjennomgått i møtet. • Ingen spesielle innspill kom i møtet, men temaet vil drøftes videre i gruppene og eventuelle forslag kan inkluderes i den politiske behandlingen. • Kommunen skal invitere næringsforeningen og landbruksorganisasjonene til gjennomgang av utkastet før politisk behandling.	
<u>Eventuelt</u> Spørsmål om brenning av kommunalt hus på Langåsen. • Svar fra Fredrick: Kostnaden for tiltaket er anslått høyt, både for kartlegging av objektet og for selve gjennomføringen. Spørsmål om bruk av kommunalt bygg på Frolands Verk, tidligere utleid til veterinær. • Svar fra Fredrick: Det stilles krav til oppgradering i henhold til brannforskrifter for å kunne leie ut bygget. Tiltaket er kostbart, og derfor ikke iverksatt.	

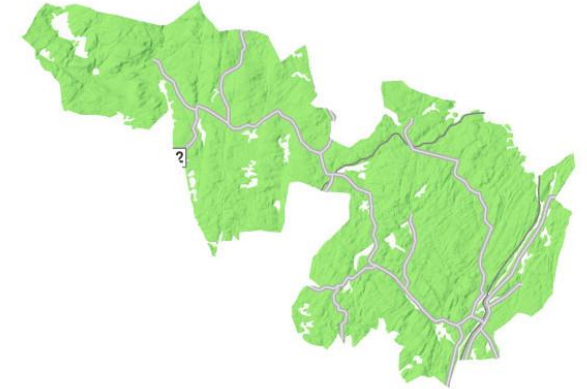
AGDER
fylkeskommune

Froland

Utvalgt statistikk for gjennomgående tema i regionplan Agder

Kjappe fakta om Froland kommune

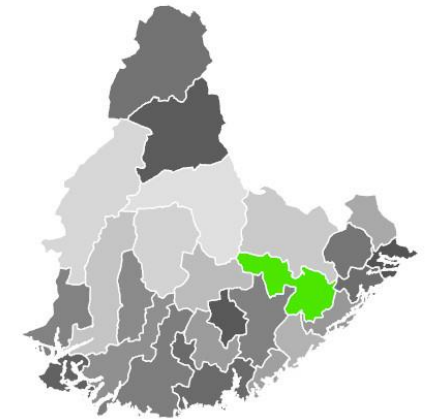

Areal (km²)	
Areal	644,6
Landareal	601,6
Bebyggd/samferdsel areal	13,1
Ferskvann	43,0
Jordbruksareal	9,2
Vernet areal	35,8

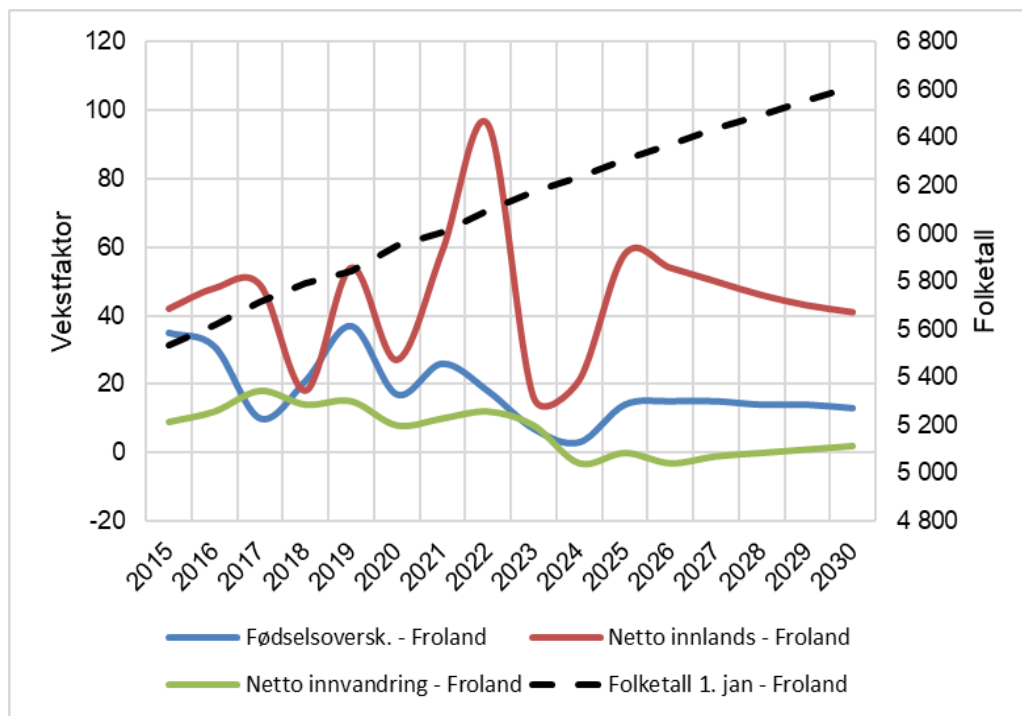
Folk	
Folketall	6 236
Andel kvinner	48,4 (Agder: 49,8)
Andel i tettsted (SSB)	54 %
Gjennomsnittsalder	menn 39,1 – kvinner 40,3
Forventet levealder	menn 79,8 - kvinner 83,3
Personer per husholdning	2,27 (Agder: 2,15)

Tjenester	
Barneskoler	3 (539 elever)
Ungdomsskoler	1 (243 elever)
Videregående skoler	
Tannklinikk	Froland
Fylkesvei (km)	148

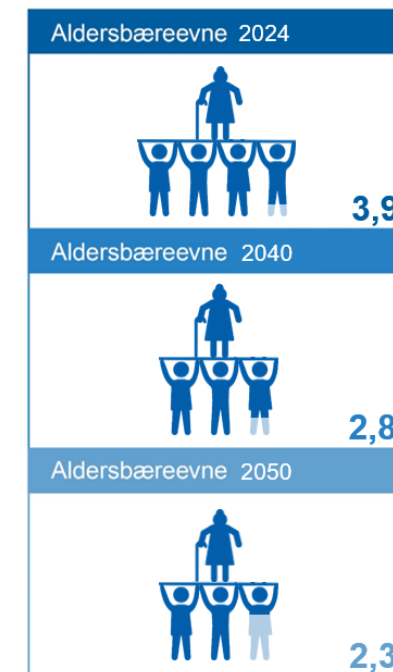
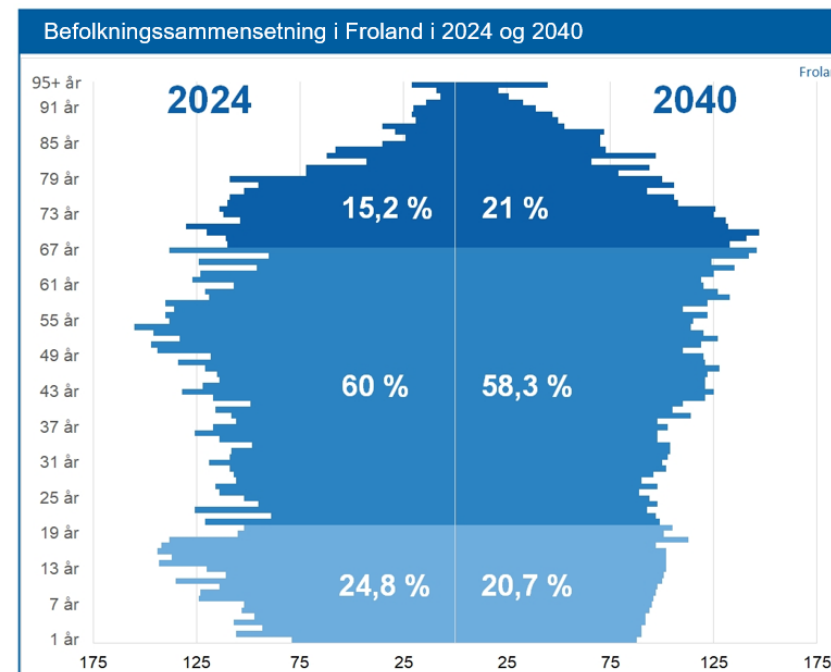
Samfunn	
Administrasjonssenter	Osedalen
Interkommunalt politisk råd	Østre Agder
Sentralitetsklasse	4
Distriktsindeks	73,5
BA-område	BA40 Arendal

Befolkning og demografi

SSB spår fortsatt sterk befolkningsøkning som følge av fortsatt fødselsoverskudd og positiv innenlandsflytting.

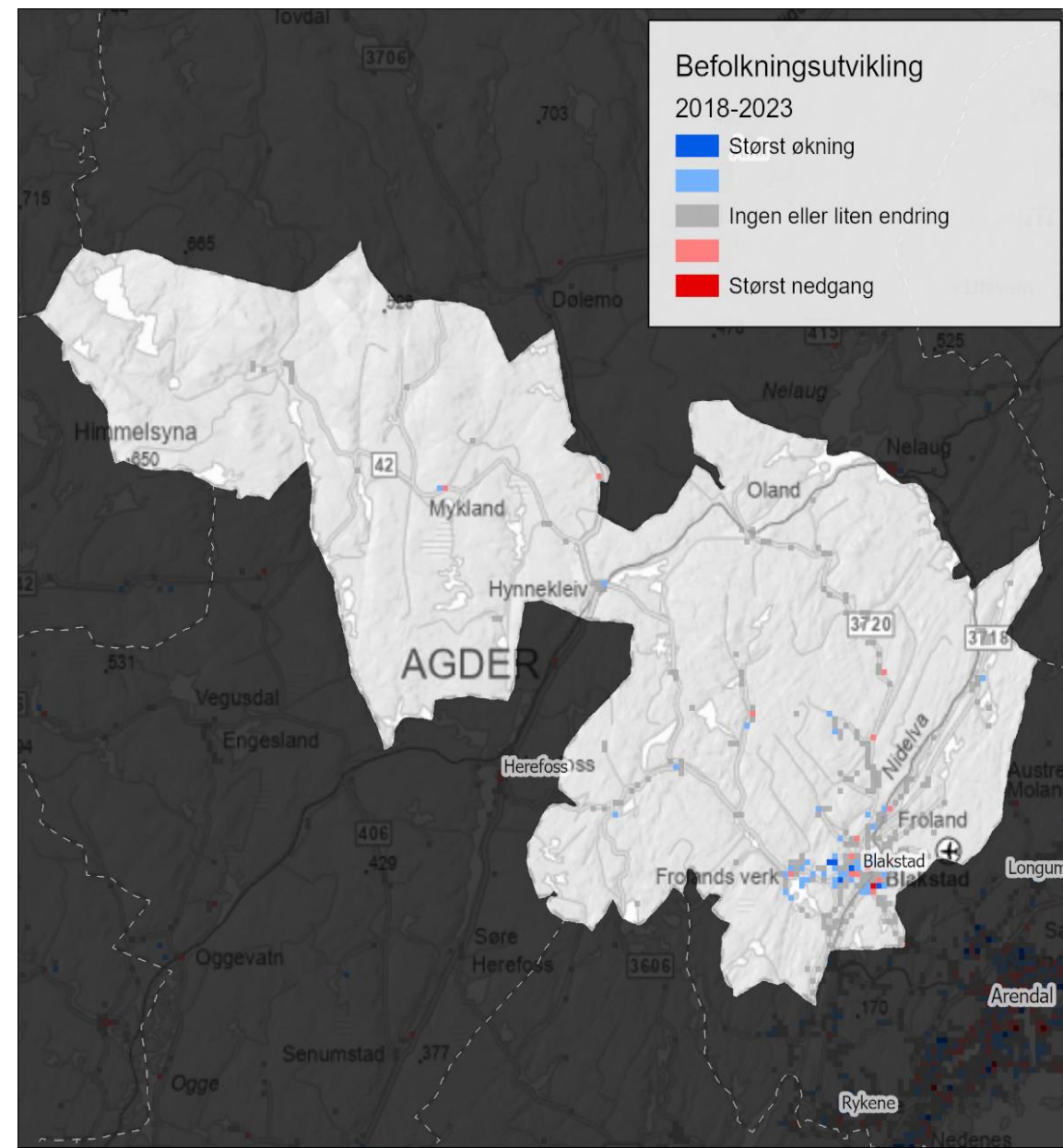
Dersom SSB's framskriving slår til, vil aldersbæreevnen synke fra dagens 3,9 til 2,8 i 2040. Aldringen er høyere enn snittet for Agder, men utgangsbefolkningen (2024) er noe yngre.

Befolkningsutvikling

Fra 2018 til 2023 økte folketallet i Froland med hele 384 personer (6,6 %). Aller størst vekst i denne perioden var det i grunnkretsene Osedalen (160), Froland Verk (108) og Blakstadheia (73). Mindre sentrale grunnkretser har hatt svak eller negativ vekst.

Kartet til høyre viser utviklingen fra 2018-2023, og illustrerer at Frolands vekst i det alt vesentlige har kommet sentralt, i Osedalen og på Blakstadheia, og henger blant annet sammen med boligfelt på Ovelandsheia, Bliksåsen og leiligheter i Osedalen.

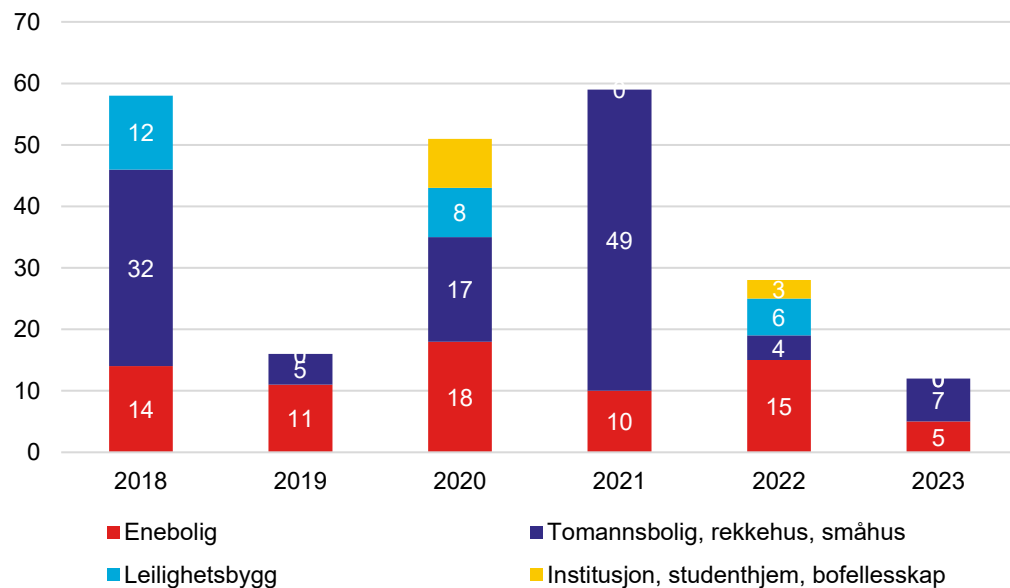
Innvandring til byene, aldring, og søken etter nærhet til service/tjenester og arbeidsmarked er vanlige forklaringer på at trykket er størst i de sentrale områdene i en kommune.

Boligbygging

- I perioden 2018-2023 ble det i gjennomsnitt igangsatt 37 boliger i året, hvorav ca. 33 % var eneboliger.

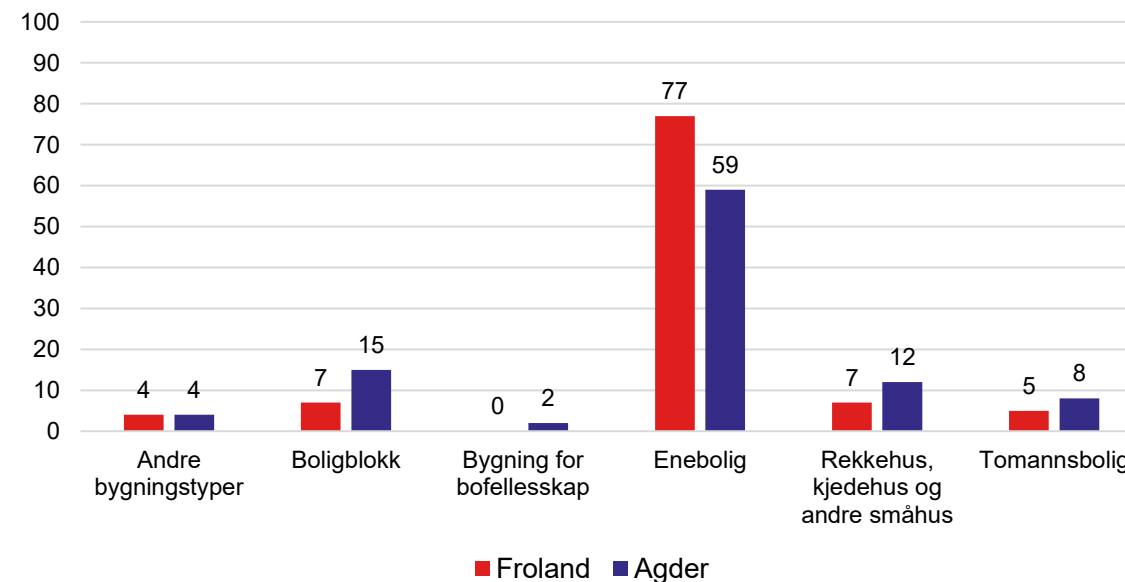
Igangsatt boliger - SSB 05940

Boligmasse

- Det er 2 946 boliger i kommunen (beboede og ubebodde).

Boligmassen per 2024 (andel i prosent) - SSB 12941

Sysseissetting

Regionale forskjeller:

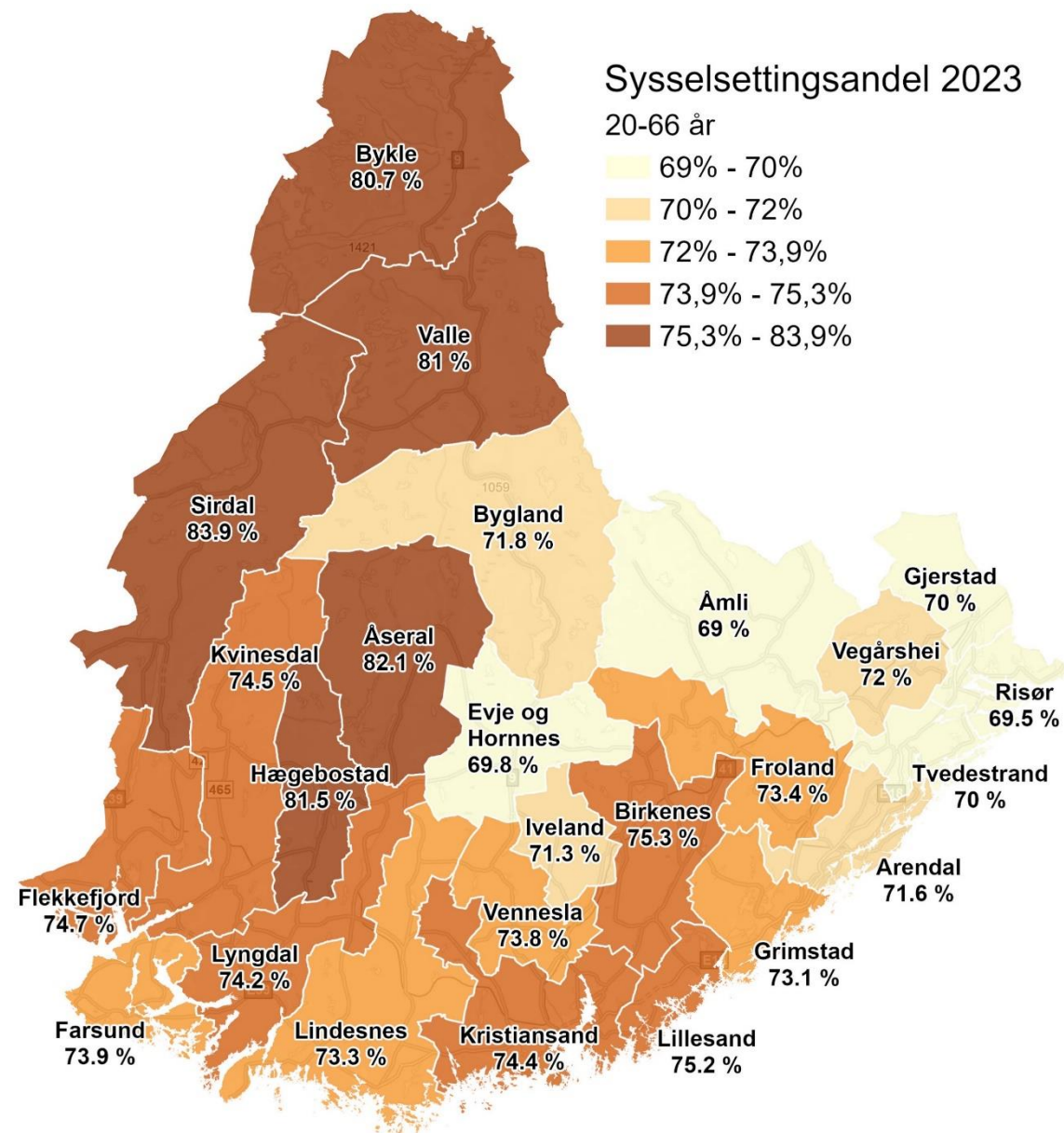
- Lavest sysseissettingsandel helt øst i Agder, og høyest andel i de aller minst sentrale kommunene.

Froland:

- Sysseissettingsandel rett under snittet for fylket. Sysseissettingsandelen er høyere enn snittet i fylket for menn, og noe lavere enn snittet for kvinner.

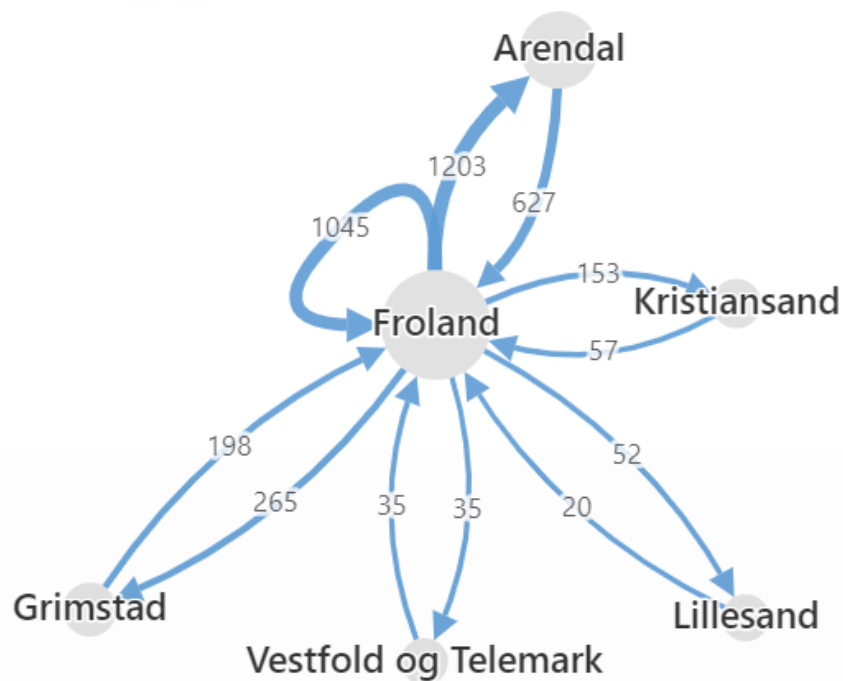
20-66	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Froland	73,4	77,9	68,8
Agder	73,6	76,6	70,6
Norge	77,2	79,5	74,8

Rapport sysseissetting

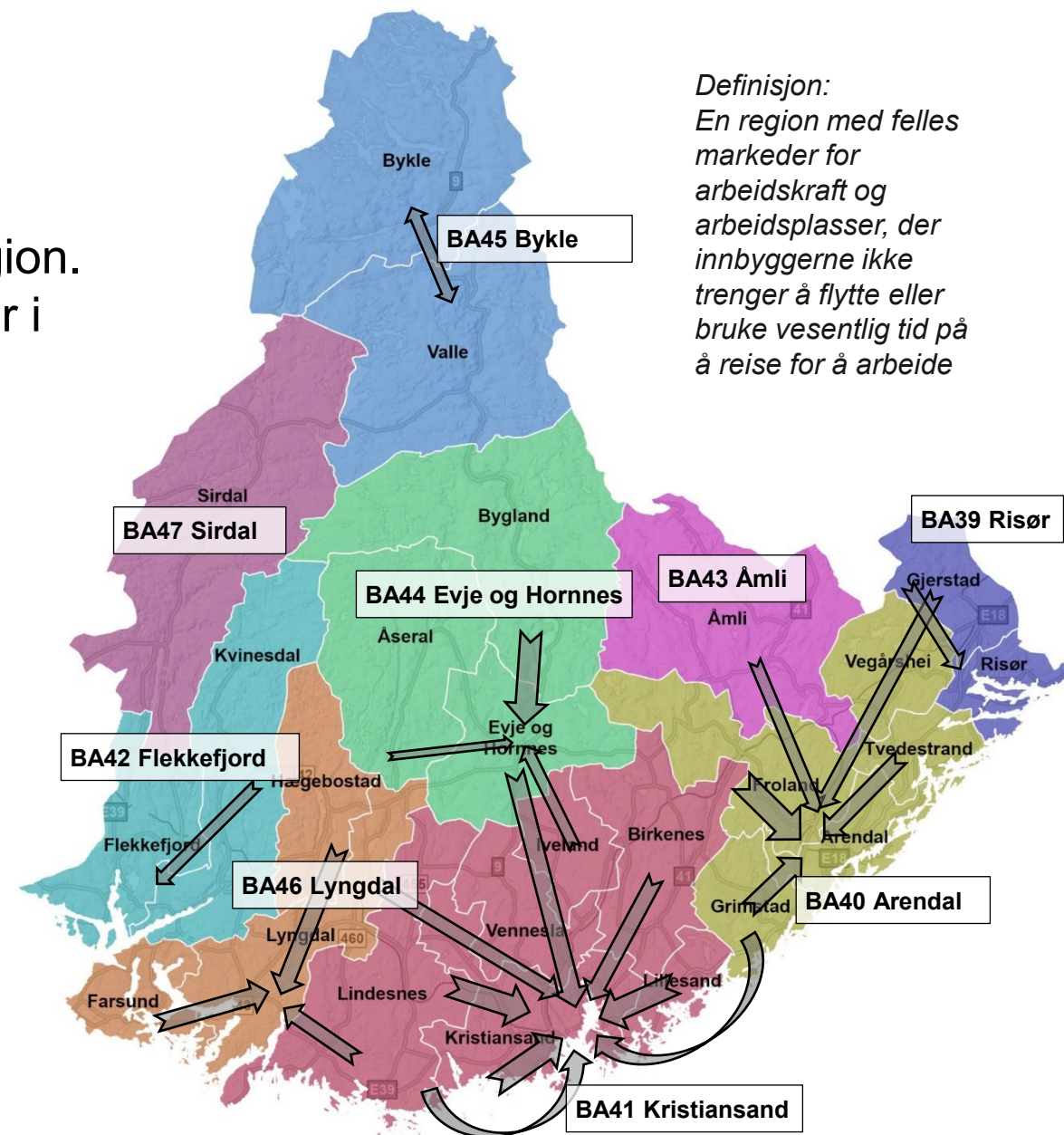
Bo- og arbeidsmarkeder

- Froland hører til Arendal bo- og arbeidsmarkedsregion. 40 % av de sysselsatte med bosted i Froland jobber i Arendal, mens kun 34 % har arbeidssted i sin egen kommune per 4. kvartal 2023 (SSB).

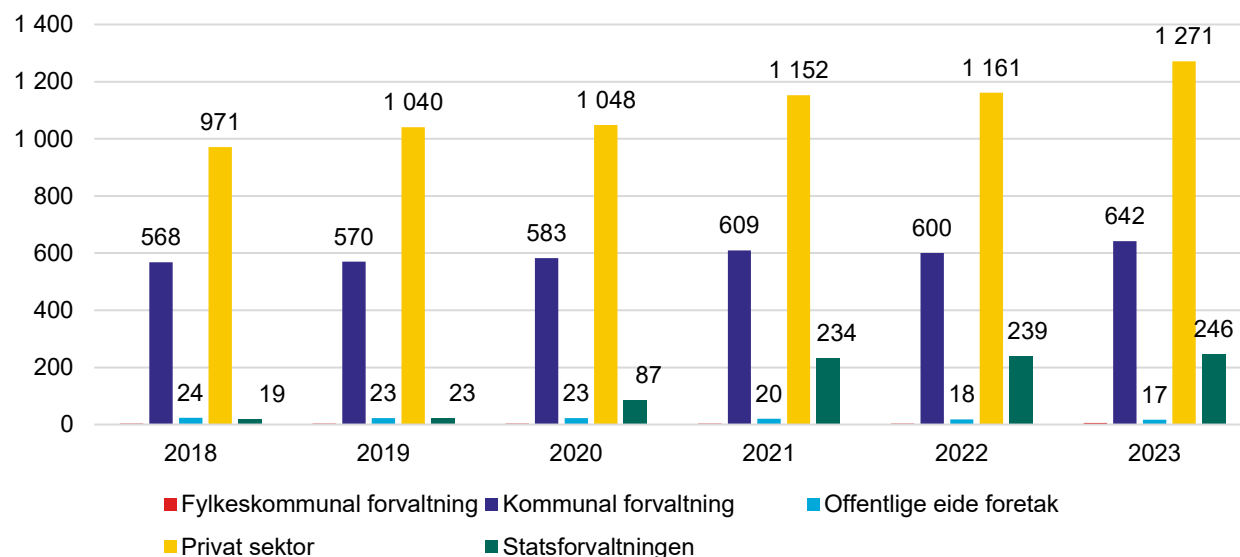
Kommunens viktigste pendlingsrelasjoner per 4. kv 2023 (SSB)

*Definisjon:
En region med felles markeder for arbeidskraft og arbeidsplasser, der innbyggerne ikke trenger å flytte eller bruke vesentlig tid på å reise for å arbeide*

Sektorfordeling og ansattutvikling

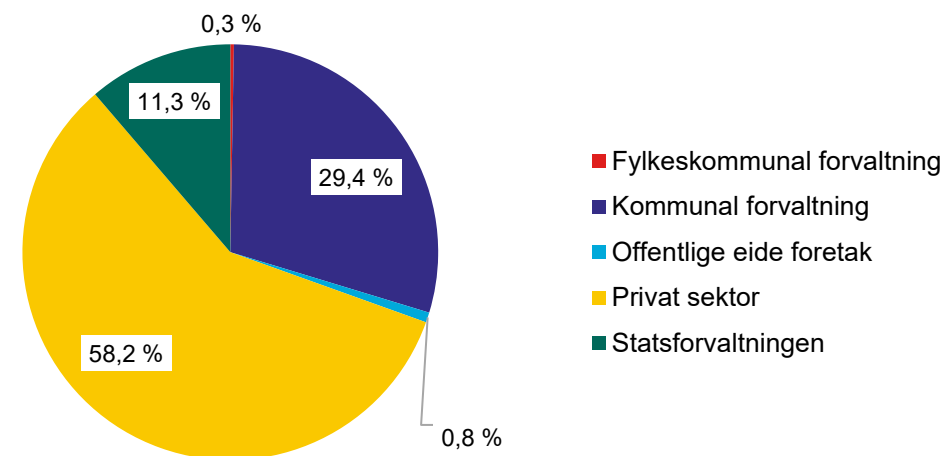
Sysselsatte per sektor, 4. kvartal (SSB 13472)

Froland har en vesentlig lavere andel ansatte i privat sektor enn snittet for Agder og Norge.

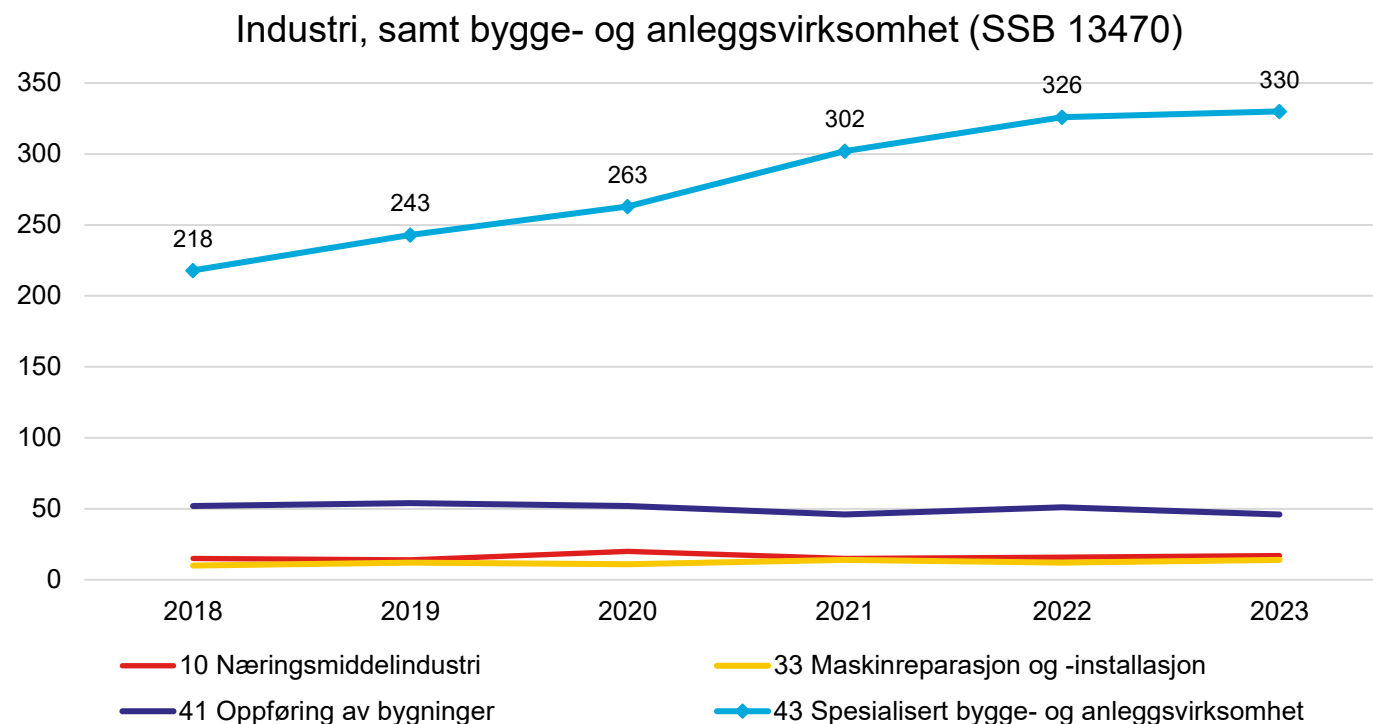
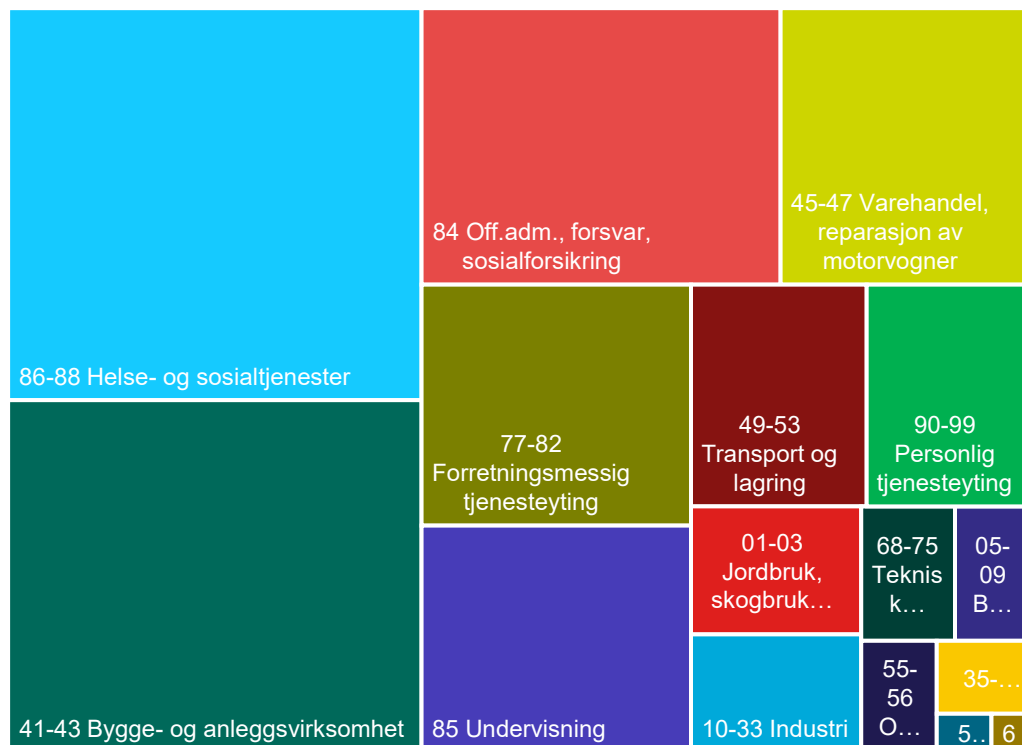
Antall ansatte i privat sektor har økt med mer enn 100 personer fra 2022 til 2023.

Sysselsatte per sektor, 4. kvartal 2023 (SSB 13472)

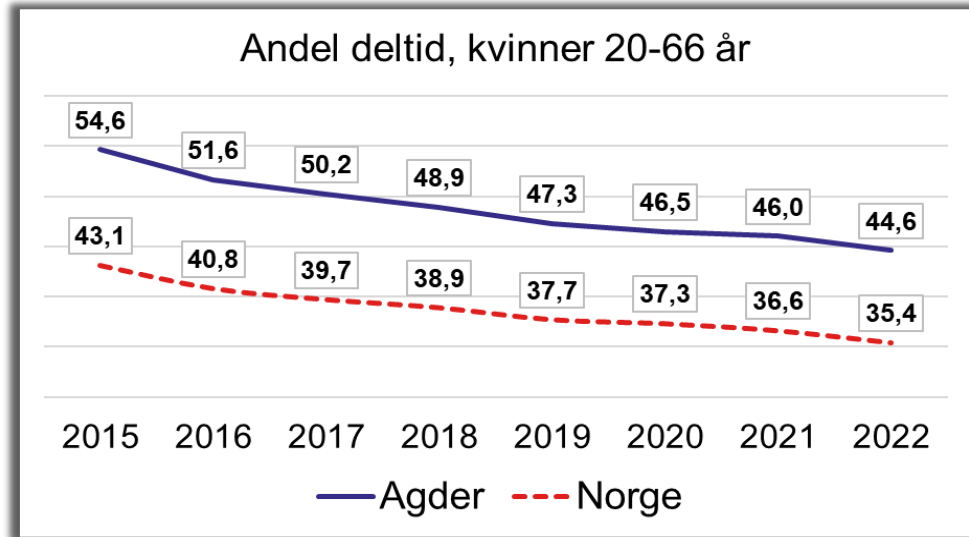
Froland				
Sektor	Antall	Andel	Agder	Norge
Offentlige eide foretak	17	0,8 %	2,5 %	4,0 %
Fylkeskommunal forvaltning	6	0,3 %	2,3 %	1,7 %
Statsforvaltningen	246	11,3 %	9,5 %	11,6 %
Kommunal forvaltning	642	29,4 %	22,2 %	18,2 %
Privat sektor	1271	58,2 %	63,4 %	64,5 %

Næringsstruktur – 4. kvartal 2023

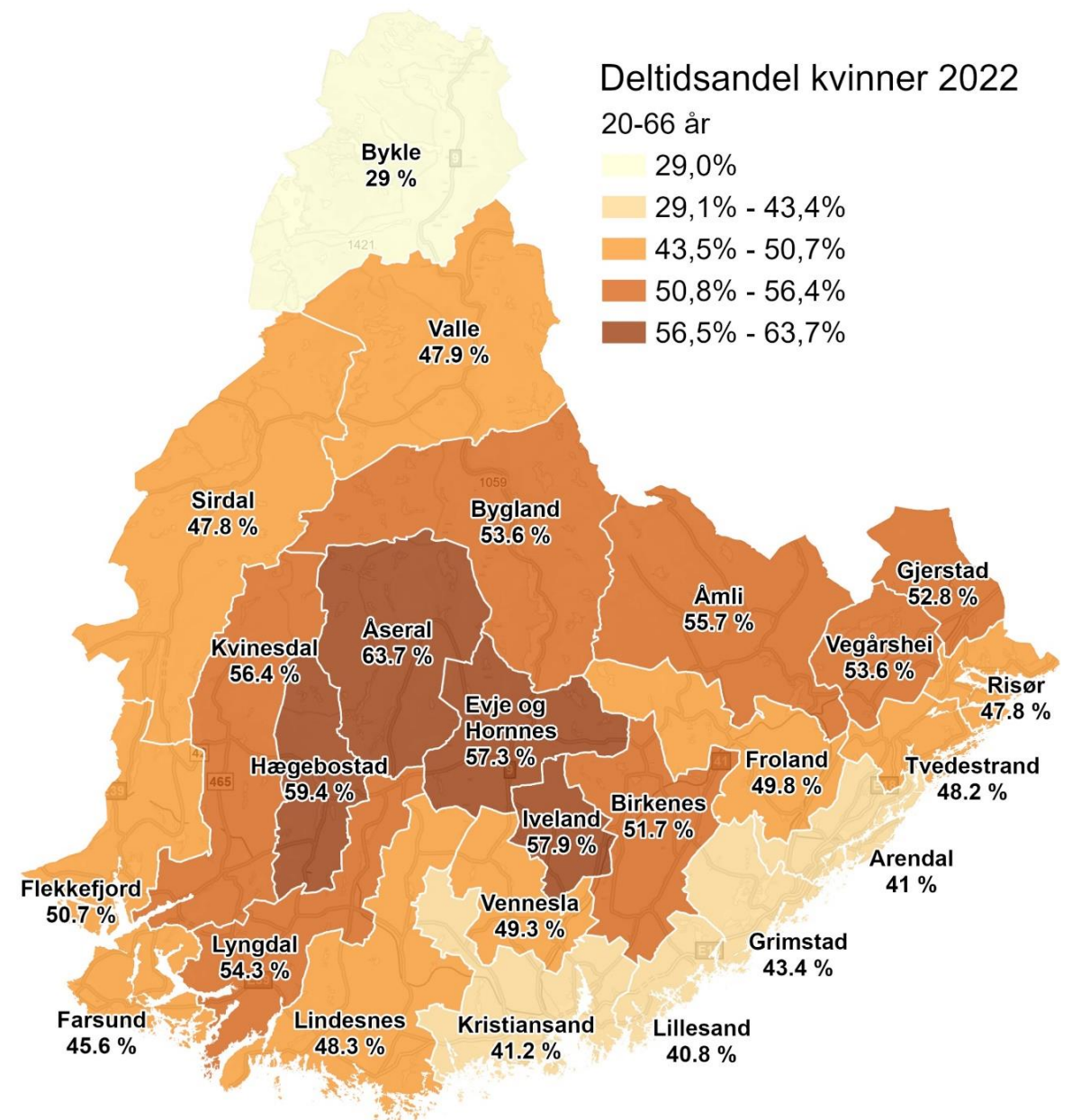
Traftec AS avd sør er den største private arbeidsgiveren i Froland (elektrisk installasjonsarbeid), foran Oveland utemiljø AS (beplantning av hager og parkanlegg).

Deltid kvinner 20-66 år

20-66 år	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Froland	31,5	16,1	49,8
Agder	30,9	18,6	44,6
Norge	25,4	16,3	35,4

Rapport deltid kvinner

Yngve Ramse Trædal
Enhetsleder - Plan, næring og
utbygging / Næringssjef

Utviklingsutvalget
6.10.2025

Agenda	Ansvar
Forrige møte, 18.08.2025	Yngve
Status næringssaker - Bøylestad, vei og næringsområde - Sentrum (Langåsen, Osedalen sydøst og Dalen) - Næringsfondssaker fra Froland - Østre-Agder Nærings samarbeid – fellessaker med relevans for Froland	
Utkast ny næringsplan 2025 – 2029 Vedlagte plan er et foreløpig arbeidsutkast, videre prosess er tenkt slik: - (Gjennomgang i utviklingsutvalg) - Gjennomgang med lag og foreninger (skog, jord og næring) - Politisk framlegg (formannskap) av høringsutkast - Høring og innspill - Vedtak	Yngve
Osedalen sørøst Sak til politisk behandling	Yngve
Eventuelt	

Regionale saker

Østre Agder Næringssamarbeid

- Reiselivsprosjekt - spilt inn aktuelle case fra Froland spesielt Frolands Verk. Markedsføring av dette ([Status September: Grenseløse Opplevelser: Exploring Østre Agder](#))
- Høringsuttalelse - planprogram for Regional plan for grønn industri og energi
 - Tatt administrativt i Froland. Endelig plan kan tas politisk
- Arendalsuka – arrangementet; fra Robek til Vekst
 - Fossekompaniet, Bøylestad og Froland kommune og i praksis arrangør – Østre Ager bistod økonomisk
- **Ketil Solvik-Olsen** - Tidligere samferdselsminister Ordstyrer
- **Inger-Lene Håland** - Ordfører, Froland kommune
- **Helge Eide** - Samfunnsdirektør, KS
- **Øystein Dørum** - Sjefsøkonom, NHO
- **Sveinung Hovstad** - Regionsdirektør, Innovasjon Norge
- **Emil Raaen** - Statssekretær, Kommunaldepartementet
- **Haagen Poppe** - 1. kandidat, Agder Høyre
- **Beate Skretting** - Representantskapsleder, Østre Agder-samarbeidet, Ordfører, Grimstad kommune

Regionalt Næringsfond

- Regelmessig noen saker fra Froland
- Saker til eneste møter.
 - Grunder idé – utspring Foamrox
 - Wenkes – kompebu

SNAKKET: Froland-ordfører Inger Lene Håland (t.h.) sammen med Østre Agder-samarbeidets leder Beate Skretting, grunneier Svein Bøylestad i Bøylestad Energipark og ordstyrer Ketil Solvik-Olsen. FOTO: JON ANDREASSEN

Planstatus – detaljregulering av næringsområdet og vei

Veg:

- Tiltak budsjett for 2025 for Agder Fylkeskommune
- Finansieres av Fylkeskommunen og Froland kommune for 70/30
- Froland kommune lager back-to-back avtale med utbygger (Arendals Fossekompani) for sin andel
- Annen standard enn hva som ligger inne i kommuneplanen, bare punktutbedringer, møteplasser, siktutbedring
- Lagt ut på høring (6 uker) – ligger på kommunens nettsider
- Politisk behandling av dette mot slutten av året grunnet disp. kommuneplan
- Omforent avtale med Fossekompaniet og oss for å dekke kommunens kostnad. Sendes Fylkeskommune før forhandling.
- Godkjennes i kommunestyret før fylket trolig sammen med planprogram vei

Næringsområde:

- Utbyggere har igangsatt detaljreguleringsprosess
- Er lagt ut på høring – ligger på kommunens nettsider.
- Neste politiske behandling vedtak av planprogrammet, i Formannskapet etter at høringsperioden er gjennomført og kommunen har laget saksframstilling basert på denne og mottatt underlag.

Utvikling sentrumsområder

- Neste steg

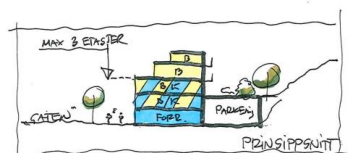
Alternativ 1 – Base case

- Legges fram til formannskap 14. oktober
- Kostnad: ca. 400.000 kr
- Kan samkjøres med involvering av næringsaktører og gjennom høring
- Så salg av område – del for del.

Alternativ 2 – Offentlig-privat samarbeid gjennom flere faser?

- I så fall avgjørende å ha samarbeidsavtale godkjent politisk, men klausul om framdrift
- Aktuelt ved «rett» samarbeidspartner

OSLOBY - MULIGHETSSTUDIE
DISKUSJONSSKISSE 30.09.24 DC

Mulig form – dersom privat aktør

- *Intensjonsavtale* for samarbeid med spesifisering av ansvar for hver part
- *Opsjonsavtale* med varighet, krav til framdrift og opsjonspremie
- Forutsatt politisk godkjenning
 - Eksempel Shell/Biozin – nå Equinor i Åmli

Hva kan man gjøre for å skape et best mulig prosjekt gjennom offentlig-privat samarbeid?

- Bistand til offentlige prosesser dialog med andre statlige organ
- Politisk støtte gjennom reguleringsplan
- Tilgjengeliggjøre sentrumsnære områder – rett til kjøp av grunn med avtale om videresalg - 10 år etter godkjent reguleringsplan
- Utbyggingsavtaler og ansvar
- Husbankfinansiering?
 - Utleieboliger med tilskudd?
 - Annet? Erfaringer fra Arendal kommune?

Husbankordninger – i samarbeid?

Privat Kommune Bransje Tall og kunnskap English

Søk 🔍

Logg inn 👤

Meny ☰

Våre tjenester for kommunene

Bostøtte for saksbehandler

Informasjon, veiledning og opplæring til saksbehandling av bostøtte.

Startlån og tilskudd for saksbehandler

Informasjon, veiledning og opplæring til behandling av søknader om startlån og kommunale tilskudd.

Lån og tilskudd for kommuner

Til finansiering av utleieboliger, sykehjem, omsorgsboliger, energi- og boligtiltak.

Boligsosialt arbeid

Lær om metoder og virkemidler og se eksempler på boligsosialt arbeid i kommunene.

Søknad om startlånmidler

Søk om startlånsmidler til videre utlån.

Kobo: System for boligsosialt arbeid

Nytt digitalt system for å søke om, tildele og administrere kommunale utleieboliger.

Har hatt møte med Fagdirektør i Husbanken Arendal – kan ta opp tråden med dem for evt. konkrete prosjekt

Langåsen

- Flere møte med SØBO (Sørlandets Boligbyggerlag) men de har aldri svart ut. Bache-Gruppen avventer.
- Ligger i bero – kan markedsføres sammen med Osedalen Sydøst

Næringsplan med landbruk og reiseliv 2025 – 2029

- **Revisjon av gjeldende plan**
 - Fokus på støtte og rolle som offentlig aktør
 - Samspill næring, administrasjon og politikk
 - Lite investeringer
- **Prosess:**
 - *(Oppdatert av næring-, skog- og jordbruksmedarbeidere)*
 - *(Gjennomgang i utviklingsutvalg)*
 - Gjennomgang med lag og foreninger (skog, jord og næring)
 - Politisk framlegg (formannskap) av høringsutkast
 - Høring og innspill
 - Vedtak

Næringsplan med
landbruk og reiseliv
2025 – 2029

Froland
kommune

Vedtatt i
kommunestyret
dd.mm.2025